

Miljöberättelse

Verksamhetsnamn:	Högskolan för lärande och kommunikation AB
Besöksadress:	Gjuterigatan 5
Postadress:	Box 1026
Postnummer och ort:	551 11 Jönköping
Organisationsnummer:	556487-2769
Antal medarbetare:	126 årsarbeten (föregående år 129)*
Antal studenter:	2 163 helårsstudenter (föregående år 2 079)*
Antal studenter inkl. uppdragsutbildning:	2 334 helårsstudenter (föregående år 2 223)*
Miljösamordnare:	Marie-Louise Jarl
E-postadress:	marie.louise.jarl@ju.se
Verksamhetsansvarig:	Marie Öhman, vd
Telefon:	036-10 15 16
Hemsida:	ju.se

Miljöberättelse för år: 2018/2019

Miljöledningssystemets omfattning

Följande delar av vår verksamhet omfattas av vårt miljöledningssystem: **samtliga**.

Verksamhetens miljöpåverkan

Vi har i vår miljöutredning identifierat följande miljöaspekter som de mest betydande:

- Indirekta påverkan från utbildning, forskning och organisationens evenemang kring hållbarhet.
- Tjänsteresor med flyg och bil.

Uppföljning av aktiviteter för att minska miljöpåverkan

Vi arbetar aktivt för att minska vår miljöpåverkan och har genomfört följande aktiviteter:

Miljöförbättrande åtgärd/aktivitet	Genomförd (år)
Kommunikationsdagen 14 november. Miljödiplomerat event.	2018
Docentföreläsning Ellen Almers, 30 november. Skogsträdgårdar i undervisningen-Vad? Hur? Och Varför?	2018
Ny högskolepedagogisk kurs "Sustainability in Higher Education, 7,5 hp hölls för första gången vid Jönköpings university våren 2019. Ett tjugotal lärare och forskare på JU:s fyra fackhögskolor deltog. En sammanställning har gjorts på deltagarnas slutrapporter.	2019
Kemikaliekonferens 2019, Tema plast, 28 mars. Arrangörer: Jönköping University, Region Jönköpings län, Länsstyrelsen i Jönköpings län samt Jönköpings kommun. Miljödiplomerat event	2019
Swedish Sustainability Job Fair, April 24 th	2019
Inspirations- och informationsdag om Minor Fields Studies (MFS) den 28 maj. MFS ger möjlighet att ge studenter i slutet av sin utbildning att åka ut till utvecklingsländer och studenter som varit ute berättade om sina arbeten med fokus på hållbar utveckling.	2019

Miljöförbättrande åtgärd/aktivitet	Genomförd (år)
Rektor undertecknat för JU:s räkning ett nationellt arbete för klimat kallat Klimatramverket. http://supermiljobloggen.se/nyheter/2019/07/svenska-larosaten-skriver-pa-klimatramverk https://www.slu.se/ew-nyheter/2019/6/slu-skriver-under-klimatramverk-for-hogskolor-och-universitet/	2019
Ute är inne-konferens om utomhuspedagogik och ekosystemtjänster 29-30 augusti. http://www.utenavet.se/pdfHtmWord/ute_ar_inne_2019_program_5april_2019.pdf Konferensen var ett Miljödiplomerat event. Arrangörer: Utenavet, Jönköpings kommun, Nynäshamns Naturskola, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Region Jönköpings län, Movium, Vätterhem, Biosfärsområdet Östra Vätterbranterna, Kungliga skogs- och lantbruksakademien, Jönköping University	2019
Forskningssymposium; Mångfunktionella utomhusmiljöer för barn och ungdomar, 28 augusti.	2019
Från 2019-03-01 finansierar rektors kansli fem tjänster på deltid för att arbeta med de globala hållbarhetsmålen. Finansieringen sträcker sig över tre års tid. <ul style="list-style-type: none"> • Ledare Guénola Nonet, JIBS (25%) • Ellen Almers, HLK, (10%) • Inger Ahlstrand, HHJ, (10%) • Jonelija Zelic, JTH, (10%) • Marie-Louice Jarl, HS, (10%) 	2019
Frukostträffar för alla intresserade av hållbarhetsfrågor vid JU Quarterly Breakfast 1 (JUSDN Network) April 1st Quarterly Breakfast 2 (JUSDN Network) May 20th Quarterly Breakfast 3 (JUSDN Network), September 18th Quarterly Breakfast 4 (JUSDN Network), November18th	2019
Klimatveckan Workshop i Digital Storytelling, 6 september, Ragnhild Larsson undervisade om hur man bygger sin egen story. Filmer visades under "Shaping Our future" i oktober. Högskolebiblioteket har bokbord om klimat under hela Klimatveckan. Workshop i Klimatsamverkan hölls på Spira 4 september av professor Peter Berglez och doktorand Otta Hedenmo, båda från HLK. Students for Sustainable Action, SSA bjöd in till föreläsning med Jonathan Moregård den 5 september under temat Carbon Fee & Dividend – A climate solution where everyone can win. Solsafari, det nyinvidga K-husets solpaneler uppvisades från HLK (11 september). Solbilsrace-bästa solbil vinner. JU solar Team med studenter från JTH, HLK och JIBS medverkade i solbilsracet som hölls på Atteviks. Arrangörer var Klimatrådets ungdomsråd, JU Solar Team och Atteviks.	2019
Shaping our Future- JU Sustainability Festival 2019. Under 1-4 oktober hålls en vetenskaplig konferens på JIBS, ett innovationsrace under 24 timmar sker, två turer med visning av skogsträdgård och odlingen på HLK:s tak sker (Urban Farming Tour) https://ju.se/samarbeta/event-och-konferenser/event/shaping-our-future---ju-sustainability-festival-2019.html	2019
JU Sustainability & Diversity Day, 3 oktober. Länk till förmiddagens föreläsningar: https://csp.screen9.com/preview/GVKSgow5sD7tHRGXTdEvUQ9aO7qb7Apue_IzWcDhrlTrFPQ3hTkq4s_dhxU4smlPZ	2019
Bidrag från forskare på HLK Hänvisas till forskargruppernas respektive hemsidor	2019

Uppföljning av miljömål

Vi har under det senaste året arbetat med våra miljömål och har följande resultat:

Mål 1

Anställning av doktorand (100%) inom Plats, identitet och lärande (Tobias Samuelsson-Hållbarhetsfrågor).

Resultat 2019

Karen Ann Blom är anställd som doktorand fr o m 2019-04-01.

Mål 2

Delmål 1

Plan för hållbarhetsintegrering i samtliga programutbildningar – helhetsbild som inkluderar social, ekonomiska och miljömässig hållbarhet. Sträcker sig över 2020. Redovisa plan då projektet är slutfört.

Resultat 2019

HLK:s personalkonferens 11-12 juni 2019 hade tema digitalisering och hållbarhet. Man besökte Linnéuniversitetet i Kalmar samt Capellagården i Vickleby, Öland. Tre olika workshops hölls:

- Grupp A - Hållbarhet 26 deltagare.
- Grupp B - Verktyg för nätbaserat samarbete 40 anmälda. Man arbetade bland annat med frågan om hur man kan undervisa/samarbeta digitalt på distans.
- Grupp C - Fojo-mediainstitutet för fortbildning av journalister. Frågeställningar var bland annat "Vilka behov finns inför omställning mot en mer hållbar värld?" och "Hur arbetar de med multikulturellt lärande och inkluderande perspektiv?", 30 anmälda.

Delmål 2

Tre anställda lärare/forskare vid HLK ska genomgå den nya kursen i Högskolepedagogik. Uppmuntra personer i ledarposition att delta i denna utbildning.

Resultat 2019

Fyra lärare/forskare deltog i kursen, samtliga är godkända. Vezir Aktaz, Lilly Augustine, Cecilia Bjursell och Lars Ishäll. En skrift om lärares idéer om integrering i undervisning skapades.

Mål 3

Delmål 1

Integrera verksamhetsmålen i Verksamhetsplanen.

Resultat 2019

Ett antal skrivningar i både den strategiska planen och verksamhetsplanen lyfter hållbarhet. Ur dokumentet från 2018-12-14 "Strategisk plan 2019-2022 och verksamhetsplan 2019" för Högskolan för lärande och kommunikation finns följande texter:

- "Vägledande för arbetet på HLK är att verksamheten ska arbeta för ökad social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet, att arbeta för jämställdhet och människors lika villkor samt att inkludera digitalisering som en naturlig del i verksamhetens olika delar." (sidan 3)
- "Hållbarhet och hållbar utveckling är en av vår tids stora utmaningar och en överlevnadsfråga. HLK har ansvaret att skapa och sprida kunskap inom hållbarhetsområdet i samhället och det specifika uppdraget att göra våra studenter redo att förstå och hantera denna utmaning. HLK är sedan många år miljödiplomerade och har därigenom ett åtagande att sätta mål och genomföra ett systematiskt förbättringsarbete inom miljöområdet. Miljöledningssystemet används för att arbeta med alla hållbarhetsaspekter. Eftersom systematiken följer samma logik som kvalitetsarbetet och målstyrningen i stort, inkluderas arbetet med hållbarhet i arbetet med strategi- och verksamhetsplaner. I arbetet ingår att prioritera de faktorer som har störst påverkan. Vid HLK är de indirekta

hållbarhetsaspekterna de med högst påverkan, dvs hållbarhet inom forskning och utbildning och den kunskap som skapas och sprids till omgivande samhälle, personal och studenter. Hållbarhetsarbetet som rör miljö redovisas i miljöhandboken och den årliga miljöberättelsen.” (sidan 3)

- Från verksamhetsplanen 2019, sidan 9, hämtas texten under rubriken ”Quality improvement plan”: Från det kvalitetsarbetet som bedrivs inom varje kurs och program på HLK lyfter vi upp de frågor som är av övergripande karaktär och/eller intresse. Under 2019 kommer vi att fokusera på att varje program på HLK ska ge de studerande en ökad kunskap inom internationalisering, hållbarhet, jämställdhet och digitalisering kopplat till programmets område. För varje programområde har dessutom specifika utvecklingsområden identifierats, som förstärkning av metod- och teorikunskap i professionsutbildningarna. *Ansvar: Utbildningschef.*

Delmål 2

Sidafinansierat ledarskapsprogram i samarbete med Addis Ababa University, samarbete med JTH, men projektägare är HLK.

Resultat 2019

De trainings som planerats ska genomföras 2020 enligt VD Marie Öhman som är med i styrgruppen för projektet.

Delmål 3

Införa digitala tentor, Inspera.

Resultat 2019

- Läsåret 2018/2019 hade HLK 543 tentamenstillfällen varav 102 var digitala (PingPong och Inspera), vilket är cirka 18,8 procent av tentamenstillfällena.
- Antalet anmälda studenter under perioden var totalt 7 378 stycken varav 2 574 var anmälda till en digital tentamen (PingPong eller Inspera). Total fördelning (%): 34,9.
- Fördelningen dem emellan var under höstterminen 2018 följande: 550 studenter i pingpong, 701 i Inspera. På vårterminen 2019 var det 311 i pingpong och 1 012 i Inspera. En överflyttning till det nyas systemet kan tydligt ses.
- PingPong kommer under hösten 2019 att ersättas av ett nytt system (Canvas) varför alla aktiviteter i pingpong på sikt kommer upphöra.
- I början av oktober 2019 har 37 lärare på HLK klarat av utbildning i Inspera eller är på gång att göra detta.

Mål 4

Delmål 1

Minska utsläppen av klimatpåverkande gaser.

Resultat 2019

- Under 2018 har utsläppen inte ökat jämför med föregående år. En mycket liten ändring nedåt finns, -0,55 %. Flyg och bilresor (hyrbilar och egen bil) är underlag vid beräkningarna.
- Under personaldagarna i juni 2019 diskuterades hur man kan samverka digitalt i Workshop B, se mer under mål 2:1.
- Under 2019 tillkom möjligheten att hyra en ren elbil via Hertz. HS har arrangerat ett antal ”prova på” tillfällen för JU-personal.

Delmål 2

Utomhuspedagogisk konferens.

Resultat 2019

- Ute är inne-konferens om utomhuspedagogik och ekosystemtjänster arrangerades 29 och 30 augusti 2019. Konferensen var ett Miljödiplomerat event.
- Arrangörer förutom Jönköping University var Utenavet, Jönköpings kommun, Nynäshamns Naturskola, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Region Jönköpings län, Movium, Vätterhem, Biosfärsområdet Östra Vätterbranterna och Kungliga skogs- och lantbruksakademien.
- Ett dagslångt forskningssymposium hölls på HLK den 28 augusti 2019 på temat barn. Lek, lärande och hållbarhet i utomhusmiljöer. Arrangör var forskningsgruppen Sustainability Education Research, SER, inom Learning Practices inside and outside School, (LPS), på HLK. Symposiet var uppskattat och välbesökt.

Delmål 3

Utarbeta bättre miljökommunikation både internt och externt på engelska

Resultat 2019

Forskningen har omorganiserats och respektive forskargrupps hemsidor har uppdaterats på svenska och engelska. Då rektors arbete med en ny strategi pågått under året har övrigt arbete legat vilande i väntan på resultatet. Ett specialnummer om hållbarhet på JU gavs ut hösten 2019 (Me & JU, nr 2, 2019)

https://ju.se/download/18.4f0c385416d3efef7cde81d/1568974038855/MeAndJU_nr2_2019_webb.pdf

Delmål 4

Minska antalet kemikalier på laborationer då basåret läggs ned, VT 2018.

Resultat 2019

Under hösten 2018 skickades 392 kg farligt avfall med SUEZ. 990 kg har skickats för destruktion sedan 2015. Ur Chemgroups register fås att antalet kemikalier minskade från drygt 260 till 85 stycken 2018-11-15.

Utöver målen för 2019 så fattades en rad beslut på JU-nivå

JU Sustainability Network

I mars 2019 beslutades att rektors kansli betalar för en grupp som ska arbeta för att integrera de 17 globala målen på JU. Det nya namnet på gruppen är JU Sustainability & Diversity Network. Projektets längd är tre år. Dessa personer är:

- Guénola Nonet, ledare, representant för JIBS
- Inger Ahlstrand, representerar HHJ
- Jonelia Zelic, representerar JTH
- Ellen Almers, representerar HLK
- Marie-Louise Jarl, representerar HS

Till den styrande gruppen knyts fyra intresserade personer från varje fackhögskola respektive HS.

Ny mission, vision och strategier för 2020-2025 beslutades av stiftelsestyrelsen i maj 2019

Mission

Embedded in the region and engaged worldwide, we bridge knowledge and society, developing the talent of tomorrow

Vision

We are leading as a collaborative, internationally connected and globally oriented university

Strategier

1. We co-create knowledge and innovate with society
2. We collaborate across borders
3. We promote lifelong learnings in a diverse and entrepreneurial environment
4. We research and educate with commitment

Miljöindikatorer/Nyckeltal för miljöpåverkan				
Miljöaspekt	Nyckeltal år 2018	Nyckeltal år 2017	Nyckeltal år 2016	Nyckeltal år 2015
Tjänsteresor flyg, utrikes & inrikes	132,5 ton (-0,2%)	132,8 ton CO2	122,8 ton CO2	103,7 ton CO2
Tjänsteresor hyrbil	7,8 ton (-5,4 %)	8,2 ton CO2	13,4 ton CO2	10,8 ton CO2
Tjänsteresor-egen bil	4,23 ton (-2,3 %)	4,3 ton CO2	3,2 ton CO2	9,4 ton CO2
Tjänsteresor-tåg (avser hela JU)	697 573 km 1,81 kg	677 004 km 1,76 kg	639 237 km 1,34 kg	668 084 km 1,40 kg
Farligt avfall	392 kg	0 kg	0 kg	598 kg
Hyra av lokal				
El, fjärrvärme, fjärrkyla	3 371 MWh (+4,3%)	3 233 Mwh	3 599 Mwh	3 736 Mwh
Vatten (Hus H)	5 492 m3 (+12,9%)	4 866 m3	5 242 m3	4 821 m3

Miljöaspekt, utbildning, antal uppsatser	Nyckeltal 2019	Nyckeltal 2018	Nyckeltal 2017	Nyckeltal 2016
Grundnivå, bachelor				
Lärare, samtliga inriktningar	25	5	4	2
Medie- och kommunikation	3	0	1	0
Internationellt arbete, inriktning globala studier	8	9	4	2
Human Resources	4	1		
Summa:	40	15	9	4
<i>Notera att metoden skiljer mellan föregående år och 2019 och därför inte är helt jämförbara.</i>				
Avancerad nivå, master				
Lärare, samtliga inriktningar	11	5	0	0
Medie- och kommunikation, Sustainable Communication (nytt namn 2019)	4	0	0	0
Intervention in Childhood, master	4	0	Fanns ej	Fanns ej
Summa:	19	5	0	0
<i>Notera att metoden skiljer mellan föregående år och 2019 och därför inte är helt jämförbara.</i>				

Miljöaspekt, forskning	Nyckeltal 2019	Nyckeltal 2018	Nyckeltal 2017	Nyckeltal 2016
Forskare från HLK	46	6	5	4
Forskare från HLK samt minst en från annan FHS på JU	6	0	0	1
Forskare från HLK och annat svenskt lärosäte	9	0	2	3
Forskare från HLK och internationellt lärosäte	7	0	1	0
Summa	68	6	8	8
<i>Notera att metoden skiljer mellan föregående år och 2019 och därför inte är helt jämförbara.</i>				

Uppföljning av miljöindikatorer

Vi följer ett antal nyckelindikatorer för miljöpåverkan och har följande kommentarer avseende utvecklingen:

Det arbete som gjordes 2018 för att skapa nyckeltal var svårt att upprepa 2019. En genomgång av uppsatser och forskares arbete i DIVA har granskats och har fått ingå om de med stor sannolikhet behandlar något av de 17 globala målen inom Agenda 2030. Resultatet medför att ett stort antal uppsatser i år räknats med (inom social hållbarhet).

Målet att få till indikatorer över den indirekta miljöpåverkan är svår att få till. Ansvariga chefer och programansvariga har inrapporterat stort antal texter och länkar som visar på en förhöjd aktivitet bland forskare och lärare. Fokus synes ligga på social hållbarhet och är naturligtvis en följd av fackhögskolan inriktningar.

Nedan ges ett antal exempel som kunnat spåras:

- Medie- och kommunikations-vetenskap, MKV:
<https://ju.se/forskning/forskningsinriktningar/medie--och-kommunikationsvetenskap/hallbar-kommunikation.html>
- En ny kurs kallad Kommunikation för hållbar utveckling (start VT2020) knyter samman kandidatprogrammet med masterprogrammet.
- Masterprogrammet på Medie- och kommunikationsvetenskapliga programmet har fått nytt namn; Sustainable Communication och finns i varianterna ett eller två år.
- Huvudområdet för IA-programmet är Globala studier och omfattar totalt 120 hp.
- Globala studier handlar om världsomspännande politiska, ekonomiska, miljömässiga och kulturella processer och om det växande beroendet mellan resurser, individer, grupper och nationer som är en följd av samtidens intensifierade globalisering. Med utgångspunkt från de vetenskapliga disciplinerna geografi, statsvetenskap och sociologi studeras tre centrala globala utmaningar: Hållbar utveckling, Fred och konflikt, och Migration och integration. Det är det geografiska perspektivet som framför allt utvecklas i de tematiska studierna av Hållbar utveckling, det statsvetenskapliga perspektivet som utvecklas i samband med studier av Fred och konflikt, och det sociologiska perspektivet som uppmärksammas i studiet av Migration och integration. Mot bakgrund av dessa disciplinbaserade studier eftersträvas tvärvetenskaplig integration och syntetisering. Frågor om rättvisa, hållbarhet och mångfald diskuteras genomgående i utbildningen.
- Fristående kurser; skapandet av en ny kurs; Natur och kulturguide i Östra Vätterbranterna som startar VT2020.
- The Swedish Preschool Education master's program, generally speaking, emphasizes education for sustainability because Swedish preschool education itself emphasizes education for sustainability. For example, we explicitly cover the history and pedagogy of early childhood education for sustainability in the first two autumn courses in the program; however, issues of sustainability are also implicitly covered when we examine the policies and steering documents that govern the design and implementation of Swedish preschool provision.
- Universitetskanslerämbetet, UKÄ granskade under 2017 forskarutbildningsämnet pedagogik. Ett antal sökord användes på rapporten från HLK och den visade då på att jämställdhet fick 41 träffar, mångfald 11 stycken, genus, 9 stycken, hållbar 6 stycken med ett tillägg om Sustainable

Development, inkludering 4 stycken, ekosystem 3 stycken. Sökordet Agenda 2030 genererade ingen träff över huvud taget.

- Forskare vid HLK varit med i och drivit den svenska medverkan i EU-projektet IncluSMe. IncluSMe var ett treårigt projekt med tio medverkande europeiska universitet, med syfte att ta fram material som stöd till lärarutbildningen i Europa med de utmaningarna med nyanlända inom området matematik och naturvetenskap. Material finns tillgängligt via <https://inclusme-project.eu/>
- HLK har fått en forskarskola UPGRADE Digitalisering i Skolan, som syftar till en hållbar framtid med relevant och likvärdig utbildning med stöd av digitala resurser och verktyg. CCD deltar med pusselbiten digitalisering/språk/litteratur – där vi arbetar med inkluderande kommunikativa praktiker i lärandeprocesser.
- Goals, challenges and achievements in collaboration between the global South and global North: Co-creating and developing global digitally mediated education for teacher training programmes (CCD).
- Leadme, ett projekt vars huvudsyfte är att HLK:s forskningsområden Lärande och Kommunikation ska stödja varandra: <https://ju.se/samarbeta/event-och-konferenser/konferens/leadme-international-conference-2020.html>
- Presentation av resultat (från forskningsprojektet Mångfunktionella utomhusmiljöer som främjar hälsa och hållbarhet: en studie av stärkta ekosystemtjänster i staden): ”Ekosystemtjänster som verktyg för hållbarhetsarbete i förskolor” Per Askerlund och Ellen Almers, Sustainability Education Research Group, vid *Låt staden grönska! Planera, bygg och förvalta med ekosystemtjänster för goda livsmiljöer*
Nationell konferens den 5-6 december på Sheraton Stockholm Hotel: <https://www.delegia.com/app/netattm/attendee/page/90802>
- Ellen Almers, Per Askerlund och Ulrica Stagell har presenterat delar av en ännu opublicerad enkätstudie om lärares syn på undervisning om ”klimatfrågan”: <https://www.forskning.se/2019/11/28/larare-splittrade-i-synen-pa-skolstrejk-for-klimatet/>

Utvärdering av årets avvikelser/förbättringsförslag

Vid årets revision och internt har ett antal avvikelser/förbättringsförslag noterats. Här har följande frågor/områden lyfts upp:

- Förslag: Minska/avsluta användningen av hämtmat i **frigolitlådor** från restaurangen (Arken i HLK), ersätta med porslin från personalrummet.
- Med anledning av detta har vi beslutat om och genomfört följande åtgärder: Miljöansvarig har talat med VD för Företagscatering. Företaget har under 2019 tagit bort frigolitlådor och ersatt det med papperslådor med lite plast på. Vi har också informerat på intranätet om att man kan hämta mat på tallrik alternativt i glaslåda. Plastlåda accepteras inte p g a hygienskäl.
- Ett digitalt system för att anmäla avvikelser och förbättringsförslag har implementerats under hösten 2019. Man använder samma system som HS använder för andra typer av ärenden.

Miljöberättelsen är godkänd (underskrift av respektive)	
Datum för upprättande:	2019-12-19
Miljösamordnare:	Marie-Louise Jarl
Datum för godkännande:	
Verksamhetsansvarig (godkännare):	Marie Öhman